

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203248
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203248.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. Q., narodené XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J. Q., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, XXX XX B., zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B., Q. Q. V. X/A, XXX XX B., dieťa rodičov: matka - L. L., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX B., adresa na doručovanie: G. XX, XXX XX B., a otec - L. Q., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, XXX XX B., v konaní na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 08.08.2023 sa matka maloletého dieťaťa domáha zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti, do ktorej je maloletá L. zverená, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletú L. do jej osobnej starostlivosti. K návrhu matka doložila rodný list maloletej L. Q., narodenej, XX.XX.XXXX a rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 12P/71/2022-56 zo dňa 03.11.2022, ktorým súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany otca J. Q. a rodičov zaviazal povinnosťou platiť na výživu maloletého.

2. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P/24/2023-8 zo dňa 10.08.2023 súd vylúčil návrh matky v časti týkajúcej sa nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konanie a toto konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 22P/25/2023.

3. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11.04.2022 sp. zn. 12P/43/2022 bola maloletá L. Q. zverená neodkladným opatrením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletej J.K. Q. z dôvodu, že v čase narodenia maloletej L. matka nemala vytvorené primerané podmienky na starostlivosť o tri maloleté deti /v matkinej osobnej starostlivosti sa v tom čase nachádzali a dodnes sa nachádzajú dve maloleté dcéry z predchádzajúceho vzťahu s L. P. - maloletá F. P., narodená XX.XX.XXXX a maloletá J. P., narodená XX.XX.XXXX/. S otcom maloletej L. v tom čase matka nežila v spoločnej domácnosti, matkin príjem tvoril iba rodičovský príspevok a rodinné prídavky na dve staršie dcéry. Otec maloletej L. v čase jej narodenia nemal stálu prácu a navyše sa maloletá narodila predčasne v siedmom mesiaci tehotenstva a najmä v prvých mesiacoch po narodení potrebovala zvýšenú lekársku starostlivosť spočívajúcu najmä v častých kontrolách u rôznych odborníkov, aby sa včas predišlo možným následkom predčasného pôrodu. Po zvážení situácie matka spoločne s otcom prijala návrh starej matky zo strany otca na zverenie maloletej L. do náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že stará matka rodičom nebude brániť v stretávaní sa s maloletou v záujme zachovania emocionálnych väzieb. V súčasnosti sa matkina situácia zmenila - obidve staršie dcéry začnú od septembra 2023 navštevovať materskú školu, a tak matka bude mať viac priestoru na starostlivosť o maloletú L.. Už niekoľko mesiacov s v spoločnej domácnosti žije aj s

otcom maloletej L., takže na starostlivosť o tri maloleté deti už nie je úplne sama. Otec pracuje ako X. s príjmom 816,- €. V posledných mesiacoch má tiež matka obavy o zachovanie citovej väzby s maloletou L., pretože stará matka v rozpore s tým, čo uviedla vo svojom návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti matke bráni v stretávaní sa s maloletou, resp. neumožňuje matke stretávať sa s dcérou tak často, ako by tom považovala za primerané. Odmietla dcéru vydať, pokiaľ si pre ňu príde osobne a žiada, aby si ju prišiel prevziať výlučne otec, prípadne tvrdí, že matka nemôže prísť, lebo dcéra spí. Pokiaľ sa matka snaží informovať o dcére telefonicky, podáva jej jednoslovné, úsečné informácie, napr. že L. sa má dobre. Taktiež má matka podozrenie, že stará matka nadmerne užíva alkoholické nápoje, čo však aktuálne nevie dostatočne preukázať.

4. Lustráciou poručenských spisov tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 22P/24/2022 vedené konanie o návrh matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré nie je doposiaľ skončené a vo veci je nariadený termín pojednávania.

5. Ďalej bolo zistené, že maloletá L. bola rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava V č. k. 12P/71/2022-56 zo dňa 03.11.2022 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany otca J. Q. a matku súd zaviazal povinnosťou platiť na výživu maloletého dieťaťa sumou 50,- € mesačne a otca sumou 150,- € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.11.2022.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 15.08.2023 súd zistil, že maloletá je v náhradnej osobnej starostlivosti svojej starej matky. Byť, v ktorom žije spolu so starou matkou a jej staršou dcérou je v osobnom vlastníctve starej matky, kompletne zariadený, prispôsobený potrebám maloletej s tým, že hygiena je na požadovanej úrovni. Maloletá má absolvované všetky povinné očkovania a preventívne prehliadky, stará matka dvakrát do týždňa s ňou navštevuje J. a od jej 6. mesiaca onkohematológiu z dôvodu hemangionu. Stará matka uviedla, že s rodičmi maloletej nie je v kontakte, títo sa ozvú, iba keď majú peniaze. Ak sa dohodnú na stretnutí, tak sa ho nezúčastnia, ani nedajú vedieť, že neprídu. Od právoplatnosti rozhodnutia rodičia videli maloletú trikrát - naposledy v júli 2023 cca hodinu, keď následne vznikol konflikt medzi staršou dcérou starej matky a rodičmi. Stará matka vie, že rodičia si chcú podať návrh na zverenie maloletej do ich osobnej starostlivosti. Matka starej matke píše výhražné SMS, že ak maloletá bude zverená do starostlivosti rodičov, v živote maloletú neuvidí. Obaja rodičia výživné na maloletú platia. Náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel, maloletá má v domácnosti u starej matky vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie jej potrieb a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. Odporúčajú dieťa naďalej ponechať v starostlivosti starej matky.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú vo veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

16. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. To však neznamená, že neodkladné opatrenie môže súd vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

18. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je teda súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie súd preto vydá vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

19. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. Po vylúčení časti návrhu matky sa predmetom rozhodovania stal len návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti. Po preskúmaní návrhu matky súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom znení, keďže matka žiadnym spôsobom neosvedčila potrebu neodkladného zásahu súdu. Súd dokazovaním zistil, že aktuálne náhradná osobná starostlivosť, nariadená pred necelým trištvrte rokom, si plní svoj účel, o maloletú je dobre postarané, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Na druhej strane matka súdu riadne neosvedčila, že je schopná aktuálne, na rozdiel od času zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletú L. aj s ohľadom na jej zdravotný stav vyplývajúci z jej predčasného narodenia a potrebu rehabilitácií. Matka len súdu deklarovala, že keď jej staršie dcéry od septembra budú v materskej škole (čo však súdu vôbec neosvedčila), bude mať viac priestoru na maloletú. Preukázanie týchto skutočností budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej, v ktorom je už vytýčený termín pojednávania.

20. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a obava o ďalší zdravý vývin dieťaťa, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv účastníkov konania, predovšetkým maloletej, pre ktorú je z hľadiska jej najlepšieho záujmu dôležitá stabilita výchovného prostredia. Dôvody, pre ktoré sa matka domáha zverenia dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti, sú založené evidentne na jej osobnom konflikte so starou matkou, pričom v danom prípade má najlepší záujem dieťaťa prednosť pred osobným záujmom rodiča. Matka množstvo skutkových tvrdení žiadnym spôsobom neosvedčila. Naopak, hoci matka spochybňuje spôsobilosť

starej matky na riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti, táto skutočnosť vykonaným šetrením zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately nebola preukázaná. Za situácie, keď tvrdenia matky sú protichodné a dôkazy neúplné, nie je bez pochybností možné (pre krátku procesnú lehotu ustanovenú procesným predpisom na rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení) najlepší záujem maloletého dieťaťa dostatočne objektivizovať. Súd sa preto vzhľadom na samotný charakter neodkladného opatrenia zameral výlučne len na zistenie, či sú dané dôvody pre okamžitý zásah a či si ochrana maloletého dieťaťa vyžaduje jeho neodkladné zverenie matke. Nemohlo uniknúť pozornosti súdu prvej inštancie, že viaceré tvrdenia matky si navzájom odporujú so závermi šetrenia. Bližšie nespresnené domnienky matky nie je možné vyhodnotiť ako dôvody na neodkladný zásah súdu. Pokiaľ matka namieta obmedzenie pravidelných kontaktov s maloletou, má iné možnosti právnej ochrany bez tak závažných následkov, ako je okamžité vytrhnutie maloletej z výchovného prostredia, v ktorom sa nachádza od útleho veku.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, keď súd nemal za osvedčené bezprostredné ohrozenie maloletého dieťaťa, dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na okamžitý zásah formou zverenia dieťaťa do starostlivosti matky a zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti, v ktorej maloletá v zmysle vykonaného šetrenia očividne prospieva. Až v konaní vo veci samej bude mať súd dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie dokazovania a zistenia skutočného stavu veci, t.j. či náhradná osobná starostlivosť už splnila svoj účel a túto je vhodné zrušiť, kto z rodičov, resp. či obaja rodičia spĺňajú predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, aké sú príjmové, výdavkové a majetkové pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti, ako aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa tak, aby súd rozhodol v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

22. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.